

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות וש"ח

הנחיות ביטחון לטיולים במערכת החינוך – עידכון

דצמבר 2009

1. כללי

- א. **עידכון פרק הביטחון בחוזר טיולים:** הנחיות אלו באות לעדכן את פרק הביטחון בחוזר הטיולים ופעילויות חוץ בית ספרי, חוזר - סה/9(ג) כ"ב בניסן התשס"ה, 1 במאי 2005, סעיף 6.2 – 26. יש להדגיש כי ההוראות באות לעדכן ולא להחליף את כלל הפרק. במקום שבו העדכון נוגע ומפרט הוא הגובר והוא הקובע, שאר הנושאים המפורטים בפרק נשארו תקפים.
- ב. בעקבות **רפורמת האבטחה** של משטרת ישראל שונו הנחיות הביטחון בטיולי מערכת החינוך.
- ג. במקביל להנחיות החדשות של משטרת ישראל בוצעה עבודה גם מול פיקודי צה"ל מתוך כוונה להתאים את ההנחיות לכלל שטחי מדינת ישראל.

2. מטרות הרפורמה

- א. להעלות את רמת כשירותו של מאבטח הטיולים.
- ב. לקיים אבטחה מקצועית יותר ומותאמת לקהל היעד המאובטח.
- ג. להוזיל את עלות הטיול.

3. מטרת המסמך

לעדכן את דרישות הליווי החמוש באזורי הטיול השונים ברחבי הארץ.

4. חלוקה לאיזורי טיול בהיבט הביטחוני

- א. איזורים 1 ו-1א' - איזורים בשליטה ביטחונית של צה"ל בפיקודים השונים.
- ב. איזורים 2, 2א' ו-3 - איזורים בשליטה ביטחונית של משטרת ישראל.

5. להלן השינויים וההנחיות החדשות

- א. **איזור 1 צפון** - 1 מאבטח חמוש ל- 25 תלמיד עם נשק ארוך למעט במסלולים / אתרים נקודתיים שאושרו על-ידי פיקוד צפון, שבהם ישנה הקלה במספר המאבטחים ובסוג הנשק (פרוט האתרים נמצא בלשכה לתיאום טיולים ובחדר המצב).
- ב. **איזור 1א' צפון:** 1 מאבטח חמוש ל- 50 תלמיד באקדח.
- ג. **איזור 1א' דרום:** 1 מאבטח חמוש ל- 50 תלמיד באקדח.
- ד. **איזור 1 דרום:** 1 מאבטח חמוש ל- 25 תלמיד באקדח.
- ה. **איזור 2:** 1 מאבטח חמוש ל- 50 תלמיד באקדח.

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

- ו. **איזור 2א'** - מצור הדסה ודרומה לאורך מרחב התפר עד ערד: 1 מאבטח חמוש ל- 25 תלמיד באקדח.
- ז. **איזור 3 בצפון** הורחב וכולל את איזור הגליל המרכזי והתחתון מהחולה בצפון ועד צומת בית שאן בדרום (פרוט קיים בחדר המצב ובמפה המצורפת).
- ח. **איזור 3 בשפלת החוף** הורחב מזרחה עד למרחב התפר (כביש 6) וציר בית שמש - קריית גת. (פרוט קיים בחדר המצב ובמפה המצורפת).
- ט. הטיול באיזור 3 בשטח הפתוח **מחייב תיאום**, ואינו מחייב מאבטח חמוש.
- י. **מלווה רפואי (מע"ר, חובש) – כפל תפקידים**
- **מע"ר**: מע"ר יכול לשמש בכפל תפקידים בנוסף להיותו מע"ר גם כמאבטח חמוש.
 - **חובש**: חובש יכול לשמש בנוסף לתפקידו גם כמאבטח חמוש בטיול ובתנאי שהוא משמש כמאבטח שלישי בטיול בנוסף לשני מאבטחים.

6. מאבטח בטיול

- א. כל מאבטח בטיול מחוייב לבצע הכשרה בסיסית שמשכה 4 ימים באחד מבתי הספר להכשרת מאבטחים שאושרו על-ידי משטרת ישראל.
- ב. **מועמד לאבטחת טיולים** שאינו בוגר שירות צבאי מחוייב לבצע הכשרה בסיסית שמשכה 15 יום.
- ג. **מאבטח מוס"ח** רשאי לשמש מאבטח בטיול.
- ד. מורים נושאי נשק מטעם משרד החינוך או "**מפעל ראוי**" רשותי רשאים לשמש מאבטחים בטיול לאחר שביצעו הכשרה בסיסית באחד מבתי הספר להכשרת מאבטחים, וקיבלו תעודת מאבטח טיולים.
- ה. **אנשי הגמ"ר** חברי כיתת כוננות **בעלי הרשאה אישית** לנשיאת נשק צבאי רשאים לשמש כמאבטחים בטיול באזור איו"ש ובתחום הרשות להם שייכים.
- ו. **לא רשאים לשמש כמאבטחים בטיול** - אנשי צבא בסדיר ובמיל', אנשי משטרה ואנשי שב"ס.
- ז. **מתנדבי משא"ז** שביצעו הכשרה בסיסית של **מאבטח טיולים** שמשכה 4 ימים רשאים לשמש כמאבטחים בטיול.
- ח. כל **מאבטח טיול** שביצע הכשרה בסיסית מחוייב לבצע רענון שמשכו 1 יום כעבור 6 חודשים מסיום ההכשרה או הרענון האחרון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

7. אבטחה בלילה

א. לינה בחניון לילה בשטח פתוח.

- כל לינה בחניון לילה עד-100 תלמידים **מחייבת בכל עמדה** אבטחה של מאבטח אחד חמוש ואדם בוגר נוסף שאינו חמוש.
- לכל 100 תלמידים נוספים יש להקצות מאבטח אחד חמוש ובנוסף אדם בוגר שאינו חמוש.

ב. לינת במבנה

- לינה בתוך מבנה נעול בתוך ישוב עד -100 תלמידים פטור מאבטחה חמושה.
- לינה בתוך ישוב במבנה שאינו נעול מחייבת אבטחה חמושה של מאבטח אחד עד-100 תלמידים + אדם בוגר שאינו חמוש. לינה באותו מבנה על כל -100 תלמידים נוספים יוצב מאבטח חמוש נוסף+אדם בוגר.
- לינה באכסניה/בית ספר שדה שבו ישנם מרכיבי ביטחון תקינים כמו במוסד חינוכי (גדר, שערים, מצלמות, מערכת כריזה), האבטחה תתבסס על מאבטח חמוש אחד בכל משמרת ובנוסף אליו אדם בוגר נוסף ער באכסניה, לאדם זה יהיה אמצעי קשר מול המאבטח.

8. פרוט האתרים בעיר ירושלים המחייבים תיאום ביטחוני, ומאושרים לטיול על-פי הנחיות משטרת ישראל:

- א. **רובע יהודי** - פטור מאבטחה חמושה.
- ב. **כותל מערבי** - פטור מאבטחה חמושה.
- ג. **מגהרת הכותל** - פטור מאבטחה חמושה.
- ד. **הר הבית** - פטור מאבטחה חמושה.
- ה. **טיילת החומה הדרומית** (משער יפו לשער ציון - שער האשפות) - 1 מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.
- ו. **טיילת חומה צפונית** (משער יפו לשער האריות) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- ז. **עיר דוד** (בתוך האתר כולל נקבת חזקיהו ובריכת השילוח) - מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.
- ח. **שער יפו דרך הרובע הארמני לשער ציון** - 1 מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף הבכיר לביטחון, בטיחות ושע"ח

- ט. בית הקברות בהר הזיתים (עלייה מגת-שמנים וחזרה) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- י. תצפית מלון אינטר קונטיננטל ובית החושן (עלייה ברגל דרך הר הזיתים) - מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יא. מעלה הזיתים - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יב. מסלול עוטף ירושלים (הר הצופים, עמק צורים, קדרון, גת-שמנים, עמק המלכים, יד אבשלום, מעלה המלך, כביש העופל, עיר דוד) - מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יג. אוניברסיטה וגן המורמונים (כניסה וחזרה דרך הר הצופים) - מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יד. בית אורות (הגעה וחזרה דרך הר הצופים) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- טו. טיילת העופל (משער האריות לשער האשפות) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- טז. דרך סולטן יעקב (בנסיעה בלבד) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יז. מערת צדקיהו (הגעה למקום בנסיעה בלבד) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יח. קבר שמעון הצדיק (הגעה בנסיעה בלבד) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- יט. נקבת ארמון הנציב - 1 מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.
- כ. טיילת גולדמן - 1 מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.
- כא. יער השלום - 1 מאבטח חמוש עם אקדח לכל 50 ילד.
- כב. כנסיית הקבר (לבתי ספר נוצריים) - 1 מאבטח חמוש עם נשק ארוך לכל 50 ילד.
- כג. עטרת כהנים - כניסה מהכותל בתיאום עם משטרת מרחב דוד.

9. פרטים נוספים לגבי עדכונים אלו ניתן לקבל בחדר מצב ובלשכת תיאום טיולים בטלפון: 02 - 6222211